

HORNARUL

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș
Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprömeterek Országos Egyesületének Szaklapja
Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion:
CLUJ,
Calea Reg. Ferdinand 117.

Redactor responsabil — Felelős szerkesztő — Verantwortlicher Redakteur
LADISLAU PAPP

Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolară
Laptulajdonos: Az országos egyesület
Blatt-Eigentümer: Landes-Verein

Colaborator — Társszerkesztő — Hilfsredakteur: **COLOMAN PLATZ**

Sindicatetele noastre

În baza hotărîri adusă de către adunarea generală, ținută la 4 Mai, referitor la constituirea sindicatelor cercuale, după informațiile primite, până în prezent s'au ținut adunări de constituire a două sindicate, anume:

În ziua de 19 Iunie c. a avut loc la Cluj adunarea de constituire a membrilor din județele Cluj și Someș, alegându-se următorul comitet: președinte Adalbert Novák, vicepreședinte Carol Novák, secretar și notar Ladislau Papp, casier Coloman Platz, controlori Alexandru Papp și Mihail Darida, membrii în comitet Dănilă Roman, Francisc Etédi, văd. lui Francisc Bruzer și Ludovic Brândușan.

La 16 Iulie c. s'a constituit la Sighișoara sindicatul județelor Târnava-Mare, Târnava-Mică și Odorhei. În comitet au fost aleși următorii membrii: președinte Ioan Schadt, vicepreședinți Mihail Seidner și Alexandru Aniczás, casier Ioan Velter, secretar și notar Carol Pfaff, controlori Frideric Györgyösi și Iosif Antal, membrii în comitet: Andrei Veress, Anton Prodancsuk, d-na Ioan Seinder și Adalbert Seidner.

Adunarea s'a ocupat și cu alte afaceri de interes general pentru membrii sindicatului, cercând în acelaș timp Uniunea centrală ca să intervină întru aplanarea unor chestiuni, ceace se va și întâmpla la timp.

Szindikátusaink

Alig hogy elhangzott május 4-iki közgyűlésünkön a szindikátusok megalakítására hozott határozat, már is megmozdultak vidéki körzeink s megtették intézkedéseiket a szindikátusok megalakítására. Így június 19-én megalakult a cluji szindikátus Cluj és Someș megyében levő kartársainkból, a következő tiszttikkal: Elnök: Novák Béla, alelnök: Novák Károly, titkár-jegyző: Papp László, pénztárnok: Platz Kálmán, ellenőrök: Papp Sándor és Darida Mihály, választmányi tagok: Roman Dániel, Etédi Ferenc, özv. Bruzer Ferencné és Brândușan Lajos.

Július 16-án alakult meg Segesváron a Târnava-Mare, Târnava-Mică és Odorhei megyék szindikátusa. A tiszttikar következőleg alakult meg: Elnök: Schadt János, alelnökök: Seidner Mihály és Aniczás Sándor, pénztárnok: Velter János, titkár és jegyző Pfaff Károly, ellenőr: Gyöngyösi Frigyes és Antal József, választmányi tagok: Veress András, Prodancsuk Antal, Seidner Jánosné, Seidner Béla.

A segesvári alakuló közgyűlésen a megjelent tagok más közérdekű dolgokat és eseményeket is tárgyaltak meg, sőt egyuttal megkeresték a központot, hogy bizonyos ügyekben lépjen közbe, amit az egyesület készségesen meg is tesz.

Fentiekén kívül másfelől is jelezték már hasonló alakuló ülések megtartását s azokat a jelentések sorrendjében le is fogjuk közölni.

Unsere Syndikate

Kaum dass unsere Generalversammlung vom 4. Mai die Aufstellung der Syndikate beschlossen hat, erhalten wir bereits Meldungen über die Versammlungen verschiedener Kreise, wo die Syndikate bereits aufgestellt wurden. So wurde am 19. Juni die Gründung des Clujer Syndikats mit Teilnahme der Mitglieder aus den Komitaten Cluj und Someș, vollbracht. Aus diesem Anlasse wurden folgende Mitglieder in den Ausschuss gewählt: Präsident Adalbert Novák, Vizepräsident Carl Novák, Sekretär und Schriftführer Ladislaus Papp, Kassier Koloman Platz, Kontrollore Alexander Papp und Michael Davida, Ausschussmitglieder Daniel Roman, Franz Etédi, Witwe Franz Bruzer und Ludwig Brândușan.

Am 16. Juli hielten unsere Mitglieder aus den Komitaten Târnavă-Mare und Mică und Odorheiu ihre Generalversammlung ab, wovon wir die Meldung bereits erhielten. Der Ausschuss wurde von folgenden Mitgliedern zusammengestellt: Präses Johann Schadt, Vizepräses Michael Seidner und Alexander Aniczás, Kassier Johann Velter, Sekretär und Schriftführer Carl Pfaff, Kontrollore Fritz Gyöngyösi und Josef Antal, Komiteemitglieder: Andr. Veress, Anton Prodancsuk, Frau Johann Seidner und Adalbert Seidner.

In dieser Versammlung wurden noch so manche wichtige Angelegenheiten besprochen, ja es wurde sogar der Landesverein angesucht, in zwei Angelegenheiten zu intervenieren, was auch in kürzester Zeit erfolgen wird.

Ausser obigen Sitzungen wurden uns noch andere angemeldet, die wir im Hornarul in der Reihenfolge der Protokolle unseren Mitgliedern mitteilen werden.

Halálozás. Friedrich József marosvásárhelyi kartársunkat súlyos csapás érte. Junius 25-én éjjel 2 órakor hirtelen halál rabolta el Katinka nevű leányát, mély gyászba borítva a családot. Temetése 27-én volt, nagyszámu rokonok és ismerősök kísérték el utolsó útjára. Örök nyugalmat az elhunytak, vigasztalást a mélyen lesújtott családnak!

Taxa pe cifra afacerilor

Mai mulți dintre măeștri hornari s'au adresat Uniunii noastre din cauza că au fost impuși cu o taxă pe cifra afacerilor, și anume cu sume mai mari. Întrebând dacă sunt obligați a plăti această contribuție?

Răspunsul nostru poate fi numai, că hornarul, care nici nu cumpără și nici nu vinde nimica, nu poate plăti nici taxă pe cifra afacerilor, chiar nici din cauza simplă, că nu poate calcula nici un ban asupra taxei stabilite de autorități în sume atât de modeste. Deci neavând afaceri, nu poate plăti nici taxă asupra acelor.

Acelaș caz e la frizeri, cari achită acest fel de taxă numai dacă vând articole de parfumerie sau cosmetică, dar și ei numai după circulația realizată din aceste vânzări. *Otto Nagel.*

Helyreigazítás

Kedves kötelességemnek teszek eleget, mikor a mult havi számunkban megjelent cikket helyreigazítom, illetve kiegészítem. Kötelességem, mert az igazságot szolgálom vele, de az igazságnak különösen azért is teret kell nyitnunk, mivel egy igazán érdemes öreg kartársunk méltatásáról van szó.

Levelét kaptunk Pernitzky Antal nádlaci kartársunktól, melyben köszönetet mond a tűzoltó-ünnepély lefolyásának közléséért s ennek kiegészítéseképpen megemlítésre méltónak tartjuk, hogy ez már a tizenegyedik verseny, ahol érdemes kartársunk vezetése alatt álló tűzoltó csapat az első díjat nyerte. Az első ezelőtt 22 évvel történt s különösen azért érdemel nagy figyelmet, mert ez 1905-ben Szegeden történt, ahol a sok versenyző között az a csapat vitte el az első díjat, amely Pernitzky kartársunk vezetése alatt állott.

De nem csupán ez indított engem arra, hogy Pernitzky kartárs levelére rátereljem a közfigyelmet. Igen helyesen pendíti meg azt a nemtörődömséget, melyet a kartársak részéről az évi közgyűlések alkalmával tapasztalt. Megemlékszik arról, hogy legalább 200 tagnak kellene jelen lenni azokon a lélekemelő Flórián-ünnepken, amelyeken a templomi ünnepség, a közgyűlés, majd az ünnepi bankett keretében csak nemesítő tapasztalásokat lehet szerezni. Az idej közgyűléssel kapcsolatosan említést tesz egy csendes, de önzetlen, buzgó és fáradhatat-

lan harcosunkról, Platz Kálmán egyesületi pénztárosunk nejről, akit bár nem fűz kötelesség az egyesülethez, de a közérdekektől áthatva olyan tevékenységet fejtett ki az idei ünnepség megrendezésében is, amely csak igazolja ennek a derék, mindenben tevékeny résztvevő asszonynak páratlan munkásságát.

Kivánjuk Pernitzky kartársunknak, hogy még számos diadalra vezesse kis csapatát a köz javára és a kartársak okulására. P. L.

A forgalmi adó

Több kéményseprőmester intézett az Egyesület elnökségéhez kérdést aziránt, hogy miután őket egy összegben kirótt forgalmi adóval terhelték meg, — némely esetben tekintélyes összeggel — kötelesek-e ezt megfizetni?

Erre a válaszuk csak az lehet, hogy a kéményseprő, aki sem nem vesz, sem nem ad el semmit, forgalmi adót nem fizethet, már azon egyszerű okból sem, mert az amugy is alacsonyan megszabott egységi munkaárakhoz, melyek hatóságilag vannak megállapítva, semmi összeget nem számíthat hozzá, következésképen miután forgalmat nem bonyolít le, forgalmi adót nem köteles fizetni.

A borbélyok közül is csak azok fizetnek forgalmi adót, akik illatszert, stb. elárulásával is foglalkoznak és csupán ezeknek eladásával elért forgalom után. Ottó Nágel.

Ein Balkenbrand

In einem grossen Mietanwesen entstand durch vorschriftswidrigen Anschluss einer Feuerstätte ein Balkenbrand, der sowohl die Bewohner im ersten und auch im zweiten Stockwerk sehr gefährdete und bei weiterer Ausdehnung des Feuers ein grösseres Unglück und Schaden auslösen konnte. Der Balken war an der Aufhängestelle vollständig durchkohlt.

Der in Frage stehende Schornstein hatte eine ungünstige Lage und hätte rechtmässig seinerzeit neben der Scheidewand angelegt werden müssen. Nachdem die Türe des Gemaches nach innen aufschlägt, hat der Ofen-

setzer die Rohrleitung ziemlich hoch und direkt an die Wand gelegt, welche dann mit dem verputzten Deckenbalken in Berührung kam. Er hat hierbei nicht beachtet, dass in dieser Höhe eine Balkenaufgabe ruht, bzw. Holz in der unmittelbaren Nähe liegt. Ob er den Balken an dieser Stelle ganz blosslegte oder die vorhandenen Steinteile nicht mehr zur Verwahrung ausreichten, konnte nicht mehr festgestellt werden. Doch ist ersteres anzunehmen, da er zwecks Einführung ziemlich nach innen gehen musste, um in die Lichte des Schornsteines zu gelangen.

Bei sachgemässer Prüfung wären trotz der Hindernisse weit bessere Wege gangbar gewesen, welche ein derartiges Unglück sicher verhütet hätten.

Vorstehender Brandfall beweist in sich wieder, dass die Aufstellung von Feuerstätten und seien sie noch so gering, der Anmeldung und der Übernahme bedürfen und letztere auch nur von einem Fachkundigen vorgenommen werden kann, welcher die Gebiete der Bau- und Feuerpolizei, sowie auch die Wärme- und Heiztechnik vollständig beherrscht. Dass daher bei Übernahme von Gebäuden die Öfen usw. als geringfügig oder gar nicht betrachtet oder die Gebäude eben ohne Öfen übernommen werden, ist unrichtig und bedeutet, dass die Bauverordnung so manchmal nicht beachtet wird.

In Kollegenkreisen soll dieser Brandfall wiederum ein Beispiel darstellen, wie man doch sein Augenmerk sowohl bei der Brandschau und auch bei der Übernahme auf Dinge vorstehender Art lenken muss. Dass es hierzu aber auch der weiteren Fortbildung durch technische Erörterungen, nebst bau- und feuerpolizeilichen Aufklärungen im Schornsteinfegerberuf bedarf, braucht uns kein Hehl und Zweifel zu sein.

L. P.

Nős vagy nőtlen segédet keresek azonnali belépésre. Varró Károly kéményseprőmester, Săvârşin.

Segédet keresek mielőbbi belépésre. Nágel Ottó kéményseprőmester, Cluj, Piața Mihai Viteazul 26.

Allandó munkára megbízható, józanéletű segédet keresek. Azonnal beléphet. Schadt János kéményseprőmester, Sighișoara.

Felhívás!

Egyesületünk helyzete megköveteli, hogy ismét komoly felhívással forduljunk tagjainkhoz. Nem akarjuk feltételezni, hogy eddigi felhívásaink nem váltották ki tagjainkban azt a komoly hatást, amit akartunk s inkább szeretnénk hátralékosaink hallgatását a nehéz helyzetnek tulajdonítani, mintsem hideg nemtörődömségnek. Kérjük tagjainkat, hogy hátralékos díjaikat a lehető legsürgősebben küldjék be, mert hisszük, hogy a téli nehézségek elmúltával már nem okoz annyi gondot a fizetési kötelezettségek teljesítése mint eddig. Különösen pedig azokhoz intézzük felhívásunkat, akik még tavalyi járulékaikat sem fizették be, mert tapasztalásból tudhatják, hogy minél többre gyűl a fizetni-valójuk, annál nehezebb a fizetség.

Ujra és újra kénytelenek vagyunk hangoztatni, hogy óriásira nőtt a hátralékok összege, de egyuttal igen megnőttek egyesületi adminisztrációnk adósságai is, amelyeknek megfizetését sürgetik s amelyeket már tovább halogatni nem lehet.

P. K.

Nyugtázás

Wittstock Károly	---	---	---	---	450	Lei
Braunberger Károly	---	---	---	---	450	"
Hartwig Károly	---	---	---	---	450	"
Braunberger Eliz	---	---	---	---	120	"
Herinyán Sándor	---	---	---	---	450	"
Danda István	---	---	---	---	300	"
Schneidhoffer János	---	---	---	---	225	"
Borsitzky Mihály	---	---	---	---	500	"
Sass Miklós	---	---	---	---	500	"
Bogdán Gyula	---	---	---	---	500	"
Pernitzky Antal	---	---	---	---	500	"
Huza György	---	---	---	---	450	"
Krausen Mátyásné	---	---	---	---	500	"
Novák Károly	---	---	---	---	500	"
Tar Imre	---	---	---	---	200	"
Tóth János	---	---	---	---	600	"
Ujlaky Béla	---	---	---	---	200	"
Schadt János	---	---	---	---	225	"
Inke György	---	---	---	---	500	"
Bruzer Ferencné	---	---	---	---	500	"
Erhardt József	---	---	---	---	500	"
Kemenecs József	---	---	---	---	250	"
Délczeg András	---	---	---	---	500	"
Kis Béla	---	---	---	---	250	"
Czeglédi József	---	---	---	---	135	"

Die Umsatzsteuer

Unser Verein erhielt viele Anfragen seitens der Kollegen, was der Vorgang betreffs der Umsatzsteuer sei? Die Steuerämter haben nämlich manche Fachgenossen mit einer sehr ansehnlichen Umsatzsteuer belastet und die Betroffenen wissen nicht, was nun zu machen sei.

Hierauf können wir wiederum nur antworten, dass die Rauchfangkehrer, die nicht kaufen und nicht verkaufen, eben aus diesem Grunde keine Umsatzsteuer bezahlen müssen. Unsere Arbeitstaxen sind behördlich festgestellt und der Rauchfangkehrer darf höhere Taxen nicht aufrechnen, wenn diese auch noch so gering sind.

Der Fall ist bei den Barbieren derselbe. Nur diejenigen Friseure zahlen eine Umsatzsteuer, die sich auch mit dem Verkauf von kosmetischen oder sonstigen Artikel befassen.

Otto Nagel.

Aufruf

Die finanzielle Lage unseres Landesvereines zwingt uns, nochmals ein sehr ernstes und ermahnendes Ansuchen an unsere rückständigen Mitglieder zu richten. Es ist uns nicht lieb zu glauben, dass das lange Schweigen der Rückständigen ein kaltes Uninteresse zu Grunde hat, vielmehr möchten wir annehmen, dass die wirtschaftlichen Umstände dahinter liegen. Nun vermuten wir aber, dass nach den harten Kämpfen ums Brot im Winter, die Sommermonate eine Besserung aufweisen und hoffen deshalb, dass wir das einmal nicht vergebens gesprochen haben. Unser Landesverein hat bereits grosse Schulden, die sich unter solchen Umständen nur mehren, wogegen die Ausstände einen horribilen Betrag bedeuten.

Wir möchten also unserer Hoffnung Ausdruck geben, dass unsere Mitglieder gewisse kleinliche Standpunkte ruhen lassen werden und mit der sofortigen Einsendung der rückständigen Gebühren ermöglichen, dass der Verein seine äusserst wichtige Tätigkeit ungehindert fortsetzen kann. Sonst kann aber nichts von statten gehen, uns werden aber täglich neue Pflichten aufgebürdet, denen wir auch selbstverständlich nachkommen wollen, ohne dass wir dabei die Unterstützung eines Teils der Mitglieder geniessen werden.

K. P.